

Bruksela, dnia 11.4.2016 r.
COM(2016) 214 final

2012/0011 (COD)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

**stanowiska Rady dotyczącego przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i
Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych
osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie
danych) oraz uchylającego dyrektywę 95/46/WE**

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

stanowiska Rady dotyczącego przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz uchylającego dyrektywę 95/46/WE

1. PRZEBIEG PROCEDURY

Data przekazania wniosku Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (dokument COM(2012) 11 final – 2012/11 COD): 25 stycznia 2012 r.

Data wydania opinii przez Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny: 23 maja 2012 r.

SOC/455 EESC-2012-1303

Data uchwalenia stanowiska Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu: 12 marca 2014 r.

Data przekazania zmienionego wniosku: Nie dotyczy.

Data przyjęcia stanowiska Rady: 8 kwietnia 2016 r.

2. PRZEDMIOT WNIOSKU KOMISJI

Dyrektywa 95/46/WE¹ – będąca głównym instrumentem prawnym w zakresie ochrony danych osobowych w Europie – była przełomowym dokumentem w historii ochrony danych. Nadal aktualne są jej cele polegające na zapewnieniu funkcjonowania jednolitego rynku i skutecznej ochrony praw podstawowych i wolności osób fizycznych. Została ona jednak przyjęta 21 lat temu, kiedy internet dopiero raczkował. W dzisiejszym nowym, wymagającym środowisku cyfrowym istniejące przepisy nie zapewniają wymaganego stopnia harmonizacji ani niezbędnej skuteczności gwarantującej prawo do ochrony danych osobowych.

W związku z tym w dniu 25 stycznia 2012 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia mającego zastąpić dyrektywę 95/46/WE i określającego ogólne unijne ramy ochrony danych. We wniosku dotyczącym rozporządzenia zmodernizowano zasady przyjęte w dyrektywie z 1995 r., tym samym dostosowano je do ery cyfrowej oraz zharmonizowano przepisy dotyczące ochrony danych w Europie. Rygorystyczne przepisy dotyczące ochrony danych są niezbędne, tak aby osoby fizyczne ponownie nabrały zaufania do metod wykorzystywania ich danych.

¹ Dyrektywa 95/46/WE w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

Wniosek dotyczący rozporządzenia dotyczy przede wszystkim: wzmocnienia praw osób fizycznych, pogłębienia rynku wewnętrznego UE, zapewnienia lepszego egzekwowania przepisów, usprawnienia międzynarodowego przekazywania danych osobowych oraz ustanowienia kompleksowych norm w zakresie ochrony danych.

Zmiany te umożliwią społeczeństwu większą kontrolę nad danymi osobowymi i ułatwią mu do nich dostęp. Zostały one wypracowane z myślą o zapewnieniu ochrony danych osobowych, niezależnie od tego, gdzie się one znajdują. Nowe przepisy pozwalają rozwiązać obawy związane z powyższymi zagadnieniami w drodze:

- zapewnienia łatwiejszego dostępu osób fizycznych do ich danych osobowych – osoby fizyczne będą miały do dyspozycji więcej jasnych i zrozumiałych informacji na temat sposobu, w jaki ich dane są przetwarzane;
- „prawa do bycia zapomnianym” – jeżeli dana osoba fizyczna nie życzy sobie dłużej, aby jej dane były przetwarzane, oraz pod warunkiem że nie istnieją uzasadnione przesłanki ich zatrzymania, dane zostaną usunięte;
- prawa do otrzymania informacji w przypadku złamania zabezpieczeń danych – spółki mają obowiązek zawiadomienia organu nadzorczego o naruszeniach ochrony danych, które narażają osoby fizyczne na ryzyko i przekazania informacji dotyczących wszystkich naruszeń wysokiego ryzyka, tak aby użytkownicy mogli podjąć odpowiednie działania;
- prawa do przenoszenia danych – ułatwi to osobom fizycznym przenoszenie danych osobowych między dostawcami usług.

Proponowane rozporządzenie wspiera także wykorzystanie potencjału jednolitego rynku cyfrowego poprzez:

- jeden kontynent – jedno prawo: jednolite ogólnoeuropejskie prawo o ochronie danych zastępujące obowiązujący obecnie niespójny zbiór przepisów z 28 państw członkowskich;
- punkt kompleksowej obsługi: „pojedynczy punkt kontaktowy” dla podmiotów gospodarczych: spółki będą musiały zwracać się wyłącznie do jednego organu nadzorczego, a nie do 28 organów. Dzięki temu prowadzenie działalności gospodarczej w całej UE stanie się łatwiejsze i tańsze;
- równe szanse – obecnie spółki europejskie muszą przestrzegać bardziej restrykcyjnych standardów niż spółki mające swoją siedzibę poza UE i prowadzące działalność również na jednolitym rynku. Po wprowadzeniu reformy spółki mające siedzibę poza Europą będą musiały przestrzegać tych samych przepisów, gdy sprzedają towary lub świadczą usługi na unijnym rynku;
- neutralność technologiczna: nowe zasady zawarte w rozporządzeniu utrzymują korzystne warunki sprzyjające innowacjom.

Ponadto proponowane rozporządzenie przewiduje, że organy nadzorcze będą mogły nakładać grzywny na przedsiębiorstwa, które nie przestrzegają unijnych przepisów do wysokości 2 % ich całkowitego rocznego obrotu.

3. UWAGI DOTYCZĄCE STANOWISKA RADY

Stanowisko Rady odzwierciedla porozumienie polityczne osiągnięte przez Parlament

Europejski i Radę w dniu 15 grudnia 2015 r. w ramach nieformalnych rozmów trójstronnych, które zostało następnie zatwierdzone przez Radę w dniu 8 kwietnia 2016 r.

Komisja popiera to porozumienie, ponieważ jest ono zgodne z celami przedstawionego przez nią wniosku.

W porozumieniu zachowano charakter instrumentu prawnego zaproponowany przez Komisję, czyli jest to rozporządzenie, a nie dyrektywa, której przyjęcie oznaczałoby konieczność transpozycji jej przepisów do 28 krajowych systemów prawnych. Ponadto zapewnia ono niezbędny poziom harmonizacji, pozostawiając pewien margines swobody państwom członkowskim co do szczegółowych rozwiązań w przepisach dotyczących ochrony danych w sektorze publicznym.

W swoim stanowisku Rada potwierdziła podejście Komisji co do terytorialnego zakresu stosowania rozporządzenia, mianowicie rozporządzenie będzie miało zastosowanie również do administratorów lub podmiotów przetwarzających mających siedzibę w państwie trzecim, jeżeli sprzedają oni towary lub świadczą usługi bądź monitorują zachowanie osób, których dane dotyczą, na terytorium Unii.

Porozumienie, zgodnie z podejściem Komisji, wzmacnia zasady przetwarzania danych (np. zasada minimalizacji danych) oraz prawa osób, których dane dotyczą, w drodze zapisania prawa do bycia zapomnianym i prawa do przenoszenia danych oraz dalszego kształtowania istniejących praw, takich jak prawo do informacji bądź prawo dostępu.

Ponadto w porozumieniu utrzymano i opracowano szerzej podejście oparte na analizie ryzyka, zaprezentowane już we wniosku Komisji, zgodnie z którym to podejściem administratorzy danych oraz w niektórych przypadkach podmioty przetwarzające uwzględniają charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyka o zróżnicowanym prawdopodobieństwie wystąpienia i nasileniu dla praw i wolności podmiotu, którego dane dotyczą, wynikające z takiego przetwarzania. Ponadto porozumienie, jakie osiągnięto w sprawie „mechanizmu kompleksowej obsługi”, jest prawnie i instytucjonalnie zasadne oraz przynosi znaczną wartość dodaną spółkom i osobom, których dane dotyczą. Mechanizm ten będzie działał zgodnie z zasadą, że decyzję podejmuje „najbardziej kompetentny organ”, i będzie obejmował wyłącznie sprawy mające znaczący wymiar transgraniczny. W następstwie posiedzenia w Radzie utrzymano główne uproszczenie, jakim jest konieczność uzyskiwania jednej decyzji na terytorium całej UE, oraz zasadę kontaktowania się z jedną osobą zarówno w przypadku podmiotów gospodarczych, jak i osób fizycznych.

Ponadto porozumienie to wyjaśnia i precyzuje zasady dotyczące międzynarodowego przekazywania danych, np. w odniesieniu do kryteriów, które należy uwzględnić przy ocenie poziomu ochrony w państwie trzecim, lub narzędzi, które mogą zapewnić odpowiednie gwarancje na potrzeby międzynarodowego przekazywania danych.

Stanowisko Rady upoważnia organy nadzorcze do nakładania sankcji finansowych za naruszanie przepisów rozporządzenia, nawet do wysokości 2 – 4 % całkowitego rocznego obrotu przedsiębiorstwa.

W przeciwieństwie do wniosku Komisji stanowisko Rady nie uznaje rozporządzenia za środek służący rozwinięciu dorobku Schengen. Komisja uważa zatem, że oświadczenie w tej kwestii nie jest konieczne.

4. PODSUMOWANIE

Komisja popiera wyniki negocjacji międzyinstytucjonalnych i może zatem przyjąć stanowisko Rady w pierwszym czytaniu.

5. OŚWIADCZENIE KOMISJI – ROZPORZĄDZENIE O ZNACZENIU DLA SCHENGEN

„Komisja wyraża ubolewanie, że do jej pierwotnego wniosku wprowadzono zmiany w drodze wykreślenia motywów 136, 137 i 138 związanych z dorobkiem Schengen. Komisja uważa, że w szczególności w odniesieniu do wiz, kontroli granic i powrotów, ogólne rozporządzenie o ochronie danych stanowi rozwój dorobku Schengen w przypadku czterech państw włączonych we wdrażanie, stosowanie i rozwój tego dorobku.”